

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	1-й освітньо-професійний
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	4-й
Галузь знань	19 "Архітектура та будівництво"	Вид дисципліни	Нормативна, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	191 "Архітектура та містобудування"	Семестр	7

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

Семестри: 7 (осінній, 01 вересня - 14 грудня 2021 р.)

Викладач	Нагорний Павло Анатолійович, доцент, каф. арх., PhD (канд. архітектури)
E-mail	pagornyp07@gmail.com
Заняття	за розкладом
Консультації	за домовленістю
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 1, ауд. 103
Телефон	057 706-02-46, кафедра «Архітектури»

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи, тільки у робочі дні. Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Основи проектного дослідження);
- 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи не розглядатимуться;
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище, завдання*.

Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.

Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Серед дисциплін підготовки бакалавра архітектури концептуальне проектування є такою дисципліною, що розвиває професійне мислення та забезпечує світогляд архітектора. Дисципліна базується на вивченні курсів підготовки бакалавра «Історія архітектури», «Передпроектний аналіз» та філософія, а також на здобутому матеріалі історичних дисциплін загальноосвітньої школи, так само, як і в процесі самостійного вивчення наукової та науково-популярної літератури, ознайомлення з інформаційними інтернет-ресурсами відповідної спрямованості.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Процес роботи супроводжується веденням конспекту лекцій. Комп'ютерна техніка (ноутбук, проектор тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для вивчення лекційного матеріалу та виконання завдань: Microsoft Word, CorelDraw, Photoshop, ArchiCAD і будь-яка пошукова програма. Індивідуальні науково-дослідні завдання та аналітично-графічні роботи виконуються власноруч лінійною тушовою графікою на папері для креслення; за домовленістю з викладачем – у відповідній комп'ютерній програмі.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни є вивчення розвитку та основних видів концептуального проектування в професійній діяльності архітектора відповідно до зміни суспільно-економічних умов, а також навчання студентів аналізу і генерації концепцій архітектурних та містобудівних проектів.

Завданнями дисципліни є: навчити здобувачів вищої освіти основам концептуального проектування, розуміти зв'язок соціально-політичних, економічних і ідеологічних умов, що панують в суспільстві, з явищами концептуального проектування в архітектурній діяльності; надати здобувачам вищої освіти відомостей про способи та методи концептуального проектування та мислення, а також опанування специфічної професійної термінології.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: особливості та специфіку архітектурного концептуального проектування; професійну термінологію, методи аналізу концептуальних проєктів; можливості використовувати способів та методів концептуального проектування в практиці архітектурно-містобудівної діяльності; найбільш відомі архітектурні та містобудівні концептуальні проєкти.

вміти: професійно орієнтуватися в історії та видах концептуального проектування; розрізняти концептуальне проектування і реальне проектування; застосовувати основні категорії, терміни, конкретні факти, поняття і принципи концептуального проектування; розпізнавати періоди розвитку, види та передумови появи архітектурних концепцій, вміти узагальнювати комплекс ідей в проєктну концепцію; аналізувати архітектурні та містобудуванні проєктні концепції; розрізнявати найбільш відомі архітектурні та містобудівні концепції і їхніх авторів; застосовувати способи, методи, засоби аналізу для формування концептуальних стратегій щодо об'єктів проектування; складати концепції проєкту.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК08. Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

ПР03. Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПР19. Організувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Концептуальне проектування» призначена для теоретичної підготовки фахівців в галузі архітектури та будівництва, даючи майбутньому бакалавру відомості про історію та розвиток концептуального проектування архітектурних об'єктів, а також для формування у здобувачів вищої освіти способів, методів, засобів професійного концептуального мислення.

Дисципліна вивчається протягом 5 семестру (3 кредитів ECTS, 90 навчальних годин, з них: лекційні 24 годин, практичні (семінарські) заняття (6 годин), самостійна робота (60 годин). Структура дисципліни складається з 2-х змістових модулів. Вивчення курсу завершується диференційованим заліком в кінці семестру.

Тема	Години (лекції, практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
7-й семестр				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історичні та теоретичні передумові концептуального проектування				
Тема 1. 1. Поняття концепції. Концептуальні проекти в життєдіяльності людини і суспільства.	4	Знати та відрізнити концептуальний тип мислення порівняно з іншими способами і методами розумовій діяльності, періоди появи проектних концептів в суспільстві Вміти застосовувати та розрізнити терміни концептуального проектування	Робота з конспектом та літературою. <i>Графічно-аналітична самостійна робота за індивідуальними завданням №1</i>	
Тема 2. Поява концептуального мислення в професійній діяльності архітектора.	2	Знати відмітні риси професійного архітектурного мислення і способи їх трансляції в суспільстві. Уміти визначати проектність як специфічну особливість професійного мислення архітектора		
Тема 3. Передумови виникнення в професійній культурі концептуального мислення	2	Знати соціально-економічні, логічні і теоретичні передумови виникнення в професійній культурі концептуальних проектів, Вміти визначати внутрішні взаємозв'язки між архітектурно – містобудівними та суспільно-політичними концептами		
Тема 4. Визначення і сенси концептуального проектування.	4	Знати визначення та сенси концептуального проектування. Уміти відрізнити концептуальне проектування від реального, предметного		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основи концептуального аналізу і генерація концептів.				
Тема 5. Основи концептуального аналізу архітектурних і містобудівних проєктів..	4	Знати визначення концепції проєкту, способі та методи концептуального аналізу Уміти визначати рівні і послідовність концептуального аналізу архітектурних проєктів	Робота з конспектом та літературою. <i>Графічно-аналітична самостійна робота за індивідуальним завданням №2</i>	
Тема 6. Общекультурний рівень концептуального аналізу	2	Знати складові соціо-культурного контексту появи концептуальних проєктів Уміти аналізувати соціо-культурний контекст появи концептуальних проєктів	<i>Графічно-аналітична самостійна робота за індивідуальним завданням №2</i>	
Тема 7. Професійний рівень концептуального аналізу.	2	Знати складові професійного рівня концептуального аналізу Уміти аналізувати концептуальні проєкти на професійному рівні	Робота з конспектом та літературою. <i>Графічно-аналітична самостійна робота за індивідуальним завданням №3</i>	
Тема 8 формування концептуальної ідеї проєкту	4	Знати способі, методи та складові формування концептуальної ідеї проєкту Уміти формувати концептуальну ідею проєкту	<i>Графічно-аналітична самостійна робота за індивідуальним завданням №3</i>	

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційний курс базується на відомих і доступних теоретичних та практичних працях і із залученням додаткового матеріалу. Особлива увага приділяється опрацюванню основних категорій, понять, методів та способів що визначають професійне мислення, світогляд архітектора. Введено спеціальні теми, що розкривають природу появи концептуального проєктування в містобудівній та архітектурній діяльності.

Самостійна робота студентів організується таким чином: студенти ведуть конспекти лекцій, отримують презентації та/або ілюстрації лекційного матеріалу, перелік рекомендованої літератури та теми для виконання індивідуальної науково – дослідної роботи «Характеристика виду або напрямів концептуальних проєктів об'єктів архітектури / містобудування» (завдання 1, яке дає навички для самостійної дослідницької діяльності); індивідуальної аналітичної роботи «Концептуальний аналіз відомого архітектурного/містобудівного проєкту» (завдання 2, яке демонструватиме отримані у навчанні необхідні навички професійного дослідницько-аналітичного підходу). Обидва завдання створюють передумови для подальшого органічного поєднання навчального процесу з науково-дослідницькою діяльністю студентів у галузі архітектури та містобудування. Для закріплення навичок та синтезу отриманих знань і умінь, виконується самостійна робота по генерації (формуванню) концепції архітектурного проєкту (Завдання 3, яке демонструватиме отримані у навчанні необхідні навички професійного дослідницько-аналітичного підходу та творчі (креативні) можливості здобувача вищої освіти).

Семінари (практичні заняття) проводяться у формі колективної бесіди викладача зі здобувачами, які готують власні матеріали за певною темою та презентують їх у форматі виступу, або короткої ілюстрованої доповіді. Створюється групове обговорення теми, в ході якого студенти вчаться висловлювати свою точку зору з певного питання, застосовуючи знання, отримані на заняттях з предмету та у власному опрацюванні літератури.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточного оцінювання виконаних науково – дослідної та графічно-аналітичних робіт. Контроль засвоєння кожного Змістового модулю здійснюється у формі колоквиуму.

Підсумковий контроль знань здійснюється у формі диференційованого заліку за підсумком виконаних студентом робіт та опитувань по матеріалах курсу. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач кожного семестру - 100 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100	задовільно	64-74	D
			A 95-97		60-63	E
			A- 90-94	незадовільно	35-59	FX
добре	82-89	B		незадовільно (повторне проходження)	0-34	F
	75-81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Організація та проведення занять з дисципліни проводяться відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки Вищої школи. Викладач координує процес занять, а також сприяє створенню умов щодо необхідного рівня професійної дискусії. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання дисципліни. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не являються перешкодою для реалізації здобувачами вищої освіти процесу навчання.

Викладач створює безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою угодою з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтвержені необхідними документами, попередженням викладача та інформуванням деканату), а також запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання теми (вивчення лекційного матеріалу, виконання завдань практичної частини курсу) відбувається неодмінно в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких причин.

Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

ПОЛІТИКА ЩОДО ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, статтях, проектних розробках, тезах тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг здобувача і оцінку його роботи. У разі прояву плагіату – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrainy/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>; <https://saiup.org.ua/novvny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ КУРСУ (за розкладом 2021-2022 н.р. року)

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
7-й семестр						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Історичні та теоретичні передумові концептуального проектування						
	1	<i>Лекція</i>	Поняття концепції. Концептуальні проекти в життєдіяльності людини і суспільства.	4		
	2	<i>Лекція</i>	Поява концептуального мислення в професійній діяльності архітектора.	2		<i>Постановка завдання практичної частини завдання №1</i>
	3	<i>Лекція</i>	Передумови виникнення в професійній культурі концептуального мислення	2		
	4	<i>Лекція</i>	Визначення і сенси концептуального проектування.	4		
		практичне	Колоквіум	2	опитування	<i>Оцінюється якість дослідницького матеріалу у відповідності до завдання</i>
			<i>У Змістовому модулі 1:</i>	14	40	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основи концептуального аналізу і генерація концептів.						
	5	<i>Лекція</i>	. Основи концептуального аналізу архітектурних і містобудівних проектів.	4		<i>Постановка завдання практичної частини. Завдання №2</i>
	6	<i>Лекція</i>	Общекультурний рівень концептуального аналізу	2		
	7	<i>Лекція</i>	Професійний рівень концептуального аналізу	2		
	8	<i>Лекція</i>	формування концептуальної ідеї проекту	4		<i>Постановка завдання практичної частини Завдання №3</i>
		практичне	Колоквіум	2	опитування	<i>Оцінюється якість дослідницького матеріалу у відповідності до завдання №2</i>
		практичне	Колоквіум (підсумковий)	2	опитування	<i>Оцінюється якість проектного матеріалу у відповідності до завдання №3</i>
			<i>У Змістовому модулі 2:</i>	16	60	
			<i>Разом за семестр:</i>	30	100	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1-4	Поточний контроль змістового мод. 1 (індивідуальна науково-дослідна робота; колоквіум)	0-40
5-8	Поточний контроль змістового мод. 2 (індивідуальна науково-дослідна робота; колоквіум)	0-40
	Колоквіум (підсумковий)	0-20
	Всього балів за 5 семестр:	0-100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Засвоєння матеріалу дисципліни оцінюється сумарно 100 рейтинговими балами.

У модульній науково-дослідній роботі оцінюється якість дослідницького матеріалу, рисунків, загального компонування та оформлення, професійного словника у відповідності до завдання.

У модульній графічно-аналітичній роботі оцінюється якість аналітичного матеріалу, схем та рисунків, загального компонування та оформлення.

Колоквіуми проводяться за матеріалом курсу, де оцінюється обізнаність у тематиці курсу, розуміння та вільне визначення термінів та понятті концептуального проектування, уміння аналізувати проектні архітектурні концепції, активність у колоквіумі.

Науково-дослідна та графічно-аналітична робота (40 балів):

A (27-30 балів) – робота виконана на високому графічному рівні, аналіз обраного об'єкту побудовано і проведено логічно, всебічно, системно та ґрунтовно, аналітичну роботу викладено у вигляді схем (зображень) та тексту власного виробництва;

B (23-26 балів) – робота виконана на високому графічному рівні, проведено необхідний аналіз, системно викладено підсумок аналітичної роботи у вигляді тексту, схеми недостатньо або непослідовно розкривають логіку дослідження;

C (21-22 балів) – робота виконана на доброму графічному рівні, проведено необхідний аналіз, системно, але не досить обґрунтовано викладено підсумок аналітичної роботи у вигляді тексту;

D (18-20 балів) – робота виконана на задовільному графічному рівні, проведено необхідний аналіз, підсумок аналітичної роботи у вигляді тексту викладено системно, проте необґрунтовано;

E (13 балів) – робота виконана на незадовільному графічному рівні, не проведено необхідні дослідження, підсумок аналітичної роботи у вигляді тексту викладено безсистемно й необґрунтовано;

FX (12 балів) – робота виконана незадовільно й не в повному обсязі, здобувач демонструє необізнаність у матеріалі курсу, не розуміється на питаннях що обговорювалися у курсі;

F (0-11 балів) – робота не виконана, здобувач демонструє необізнаність у матеріалі курсу, не розуміється на питаннях що обговорювалися у курсі, має пропусків занять більше 40% від загального обсягу без поважної причини.

Під час колоквіуму (або тестового опитування) студент може отримати від 1 до 40 балів.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність здобувача за виступ на конференції або за публікацію статті за темою дослідження, виконаних в межах дисципліни (5-10).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Аалтонен Г. Історія архітектури [пер.з англ.. М.Кошкіна]. Х.: Фактор, 2012. 256 с.: іл.
2. Черкес Б. С., Лінда С. М. Архітектура сучасності: остання третина ХХ - початок ХХІ століть. Навчальний посібник. Друге видання. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 384 с.
3. Piotrowski, A. Discipline of architecture / Andrzej Piotrowski, Julia Williams Robinson. – Minneapolis; London: University of Minnesota Press, 2001. – 364 p.
4. Holland, C. Social interactions in urban public places [Мережевий ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jrf.org.uk/sites/files/jrf/2017-interactions-public-places.pdf>.
5. Guy, A. Experimental Sociology of Architecture : a Guide to Theory, Research and Literature / Ankerl Guy. – Berlin: Mouton de Gruyter, 1983. – 549 p.

Допоміжна література:

1. Torabi Z. Effective Factors in Shaping the Identity of Architecture / Z. Torabi, S. Brahman.// Middle-East Journal of Scientific Research. – 2013. – №15. – P. 106– 113.
2. A Pattern Language: Towns, Buildings, Construction (Center for Environmental Structure) / [C. Alexander, S. Ishikawa, M. Silvestein та ін.]. – Oxford: Oxford University Press, 1977. – 1171 p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/natural/dprmu/2010_19/21_Demin.pdf
2. Александрович В.С. Архітектура містобудування: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua
3. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: www.elib.nplu.org
4. Пальм Н.Д. Історія Української культури: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua
5. Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua
6. Архітектура та містобудування: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.shag.com.ua